

ОБЩИ УСЛОВИЯ „СУХОПЪТНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА, БЕЗРЕЛСОВИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА“

I. ПРЕДМЕТ И ТЕРИТОРИАЛНО ДЕЙСТВИЕ НА ЗАСТРАХОВКАТА

- По тези Общи условия „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогт: Живот и здраве“ АД, наричано по-нататък **Застраховател**, застрахова срещу платена застрахователна премия моторни превозни средства (МПС), в това число строителни и пътностроителни машини (самоходни машини) със собствен двигател, ремаркета и полуремаркета, земеделска и горска техника, всички с български регистрационни номера и с обичайно местодомуване в Република България, собственост на физически и/или юридически лица, наричани за краткост **Застрахован**. Когато МПС се застрахова ведно с прикачен към него инвентар и/или допълнително оборудване, същите следва задължително да бъдат описани в полицата.
- Застраховката има действие на територията на Република България, държавите – членки на Европейския съюз, Европейското икономическо пространство и Конфедерация Швейцария, освен ако в застрахователната полица не е уговорено друго.
1. Застрахователното покритие за рисковете по клаузи „Минимално Каско“ и „Основно Каско“ е валидно за територията на държави извън тези по т. 2, които са членове на Международното споразумение „Зелена карта“.
3. При специални условия застрахователят може да застрахова МПС, които не подлежат на регистрация, без постоянни български регистрационни номера или с чуждестранна регистрация.
4. Не се застраховат МПС, спрени от движение или такива с прекратена регистрация (снети от отчет).

II. ДЕЙСТВИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР

- Застрахователен риск е обективно съществуващата вероятност от бъдещо увреждане на МПС, в резултат на събитие, посочено в отделните рискови клаузи на настоящия раздел, съгласно условията на застрахователния договор, възникването на която вероятност е несигурно, неизвестно и независимо от волята на застрахователя, застрахования или третото ползващо се лице. Застраховката покрива щетите от пълната загуба или частично увреждане на МПС, които застрахованият би понесъл вследствие на осъществяване на покрит от застрахователя риск. Застрахователят покрива и допълнителни разходи на застрахования, които са в пряка и непосредствена връзка с настъпването на застрахователното събитие, съгласно тези Общи условия и уговореното в застрахователната полица.
- В съответствие с тези Общи условия, застрахованият/застрахованият може да избере покритие на рискове, групирани в клаузи, както следва:

КЛАУЗИ	РИСКОВЕ
Клауза „Минимално Каско“	Включва следните рискове: 6.1. Пожар и експлозия - причинен/и от природно бедствие, което е в състояние да се разпространява чрез собствена енергия, възникнал/и по време на престой на МПС и неработещ двигател, в резултат на техническа неизправност и/или случайно събитие; 6.2. Природни бедствия - щети, причинени от земетресение, буря, ураган, удар на МПС от предмети, отнесени от буря или ураган, гръм, мълния, градушка, наводнение, порое дъжд, вулканично действие, натрупване и свличане на сняг или лед, действие на морски вълни, свличане или срутване на земни маси, падане върху МПС на предмети, вследствие на изброените по-горе природни бедствия; 6.3. Авария на инсталации - щети, причинени от авария на водопроводни, канализационни, газопроводни и паропроводни инсталации (които не са част от МПС) - значителна повреда (спукване, избиване, пробиване или счупване) на съответната инсталация, в резултат на която се нарушава нейната нормална експлоатация;
Клауза „Основно Каско“	Включва горепосочените рискове, както и: 6.4. Щети при пътнотранспортно произшествие; 6.5. Щети, нанесени на МПС по време на престой; 6.6. Щети, нанесени на МПС в паркирано състояние; 6.7. Щети при внезапно отваряне на капак или врата на МПС по време на движение;

Клауза „Разширено Каско“	Включва горепосочените рискове, както и: 6.8. Злоумишлени действия на трети лица
Клауза „Пълно Каско“	Включва горепосочените рискове, както и: 6.9. Кражба, противозаконно отнемане на МПС или грабеж на цяло МПС; 6.10. Палеж или взривяване на МПС; 6.11. Щети на открито след кражба, противозаконно отнемане или грабеж на МПС с изключение на липсващи или откраднати части и детайли на МПС; 6.12. Кражба чрез взлом на фабрично монтирана в МПС аудио техника, GPS и други - аудио, радио, GPS, GPS – навигация и друго подобно оборудване на единична стойност до 5% от застрахователната сума на МПС;

- Срещу заплащане на допълнителна премия застрахователят може да осигури покритие и за други рискове, освен изброените по-горе, включително за допълнително монтирано или впоследствие монтирано оборудване, нефабрични детайли, подобрения и екстри, включително аудио и видео оборудване (без мобилни телефони и антирадарни устройства). Същите следва да бъдат изрично посочени в застрахователната полица като застраховани, като общата им стойност не може да надвишава 20% от застрахователната сума на МПС. Стойността на допълнително монтирано аудио и видео оборудване не може да надвишава 1000 лв./511.29 евро (евровата равностойност съгласно чл. 5 от Закон за въвеждане на еврото в Република България).
- Освен ако е уговорено друго, в случай на застрахователно събитие застрахователят покрива и разумно направените необходими целесъобразни разходи за:
1. Предотвратяване, намаляване и/или ограничаване размера на вредите, причинени от събитията, в това число и разходите за спасяване на застрахованото МПС;
2. Разходи за репатриране – транспортиране на застрахованото МПС на разстояние до 150 км. или 250 лв./127.82 евро (евровата равностойност съгласно чл. 5 от Закон за въвеждане на еврото в Република България) (за събитие в Република България), респ. 250 евро (за събитие в чужбина) от мястото на събитията до охраняем паркинг, сервисна база, адреса на застрахования/застрахования или адреса по местоживее на водача на МПС, ако МПС не е в състояние да се придвижи на собствен ход поради причинените му вреди от конкретното събитие, представляващо покрит риск по застраховката.
3. Почистване на вътрешността на купето или кабината на застрахованото МПС, ако тя е замърсена от конкретното събитие, представляващо покрит риск по застраховката.

III. ОБЩИ ИЗКЛЮЧЕНИЯ

- Независимо от клаузите и покритието, избрани от застрахования/застрахования, тази застраховка не покрива всякакви косвени вреди, както и щети, причинени от, свързани с или вследствие на:
1. война (обявена или не) и военни действия от всякакъв вид, терористични действия, неприятелско нахлуване, обявяване на извънредно положение, преврати, граждански въстания и бунтове, безредици, стачки, локаут, военни учения или други такива действия, както и от предприетите от правителство или друга държавна институция мерки за предотвратяване, локализиране или прекратяване на същите;
2. атомни и ядрени експлозии, въздействие на радиоактивни продукти и замърсявания от тях, йонизираща радиация, нарушаване установените мерки и изисквания за ядрена безопасност, довели до нарушаване на условията и лимитите за радиационно въздействие върху околната среда, съгласно действащите български или международни норми и стандарти;
3. свличане, срутване или пропадане на земни пластове и маси, дължащо се на изкопни, насипни или др. видове строителни работи, включително на различни видове строителни обекти, площадки, разтоварища, кариери, рудници на мини, сондажи, геологопроучвателни и др. подобни;
4. загуби от: лишаване от възможност за ползване на МПС, обезценка, намаляване на пазарната стойност, престой, пропуснати ползи, денгуби, неустойки, загуба на доход или печалба и други косвени вреди;
5. конфискация, реквизиция, национализация или други подобни мерки, които е предприело или се е опитало да предприеме всяко правителство или организация, която е на власт или се стреми да завземе властта;
6. конфискация, постановена като наказание с влязла в сила присъда за извършено престъпление по Наказателния кодекс;
7. отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество съгласно Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество;

9.8. задържане на МПС от съответните държавни органи в съответствие с правомощията им;

9.9. химически замърсявания, вследствие производствени или други аварии;

9.10. увреждания, причинени от превозвани в МПС запалителни, експлозивни, корозиращи, възпламенителни или взривоопасни материали или вещества; в това изключение не се включват горива, масла и други подобни продукти, превозвани с предназначени за този вид товари МПС, както и горивата и маслата, необходими за експлоатацията на МПС;

9.11. умишлени злонамерени действия или груба небрежност на: застрахователя, застрахования, членове на неговото семейство, лица, живеещи заедно с него в едно домакинство; негови работници и служители; лица, работещи под негов контрол, независимо дали са били упълномощени да управляват, ремонтират, охраняват МПС или да извършват други дейности, превозваните в МПС лица;

9.12. измама, опит за измама или въвеждане в заблуждение на застрахователя от страна на застрахователя, застрахования или неговия упълномощен представител, при сключване на застрахователния договор и/или при предявяване на претенция за изплащане на застрахователно обезщетение и/или при доказване на застрахователното събитие и/или при оценка на щетите;

9.13. увреждания, настъпили в резултат на неспазване на правилата и нормативните изисквания (инструкциите) на производителя или компетентните държавни органи за експлоатация на застрахованото МПС или на правилата за пожаро - техническа безопасност;

9.14. увреждания вследствие проникване или засмукване на вода, кал и други вещества в двигателя (хидравличен/воден удар) и/или купето на застрахованото МПС, както и увреждания по купето на МПС, вследствие на несъобразяване от страна на водача с правилата за техническа експлоатация на МПС или с конкретните пътища, метеорологични или други условия;

9.15. нанесени щети на МПС в паркирано състояние, когато те са настъпили в резултат на неговото потегляне без водач, поради паркирането му, без да бъде в достатъчна степен обезопасено спрямо особеностите на релефа, пътя, пътните съоръжения или крайпътните обекти на мястото на паркиране, поради съществуваща или възникнала техническа неизправност на МПС или поради каквато и да било друга причина;

9.16. увреждания, причинени при товарно - разтоварни операции, както и щети причинени от товара вкл. неправилно подреждане, стифиране и укрепване на превозвани товари или натоварване над допустимите норми, или превозване на експлозивни, запалителни, химически разрушаващи и други подобни материали и вещества;

9.17. всички липси и/или повреди на МПС, констатирани, описани и/или заснети при сключване на застрахователния договор в идентичен размер и вид или в съизмерима степен на ремонт, освен ако МПС е представено пред застрахователя за допълнителен оглед и заснемане и възстановяването/отстраняването им е отразено писмено в добавък (анекс) към застрахователната полица – „невъзстановени щети“;

9.17.1. щети по детайли със съществуващо и невъзстановено увреждане от предходно застрахователно събитие в идентичен размер и вид или в съизмерима степен на ремонт, настъпило след сключване на застрахователния договор/началото на застрахователното покритие по договора;

9.18. щети, причинени при използване на МПС не по предназначението, посочено в застрахователната полица, както и за изпитания и състезания и други подобни дейности, освен ако същите не са посочени в полицата като предназначение на МПС;

9.19. повреждане на отделни части, детайли, агрегати или системи на МПС в резултат на доказана техническа неизправност или дефект (включително, но не само производствен дефект или дефект от лошо качество на ремонта или частите и материалите, вложени при ремонта), или вследствие на/или причинени щети на детайли с налична корозия, износване, изхабяване, изтриване, умора на материала, обезцветяване, напукване и други подобни повреди в резултат на експлоатационни или естествени причини, когато повредената при условията на предходното изречение част, детайл, агрегат или система доведе до настъпването на допълнителни щети по застрахованото МПС, същите се покриват от застраховката, в случай че попадат в договореното рисково покритие и МПС преди датата на застрахователното събитие е било преминало редовен периодичен технически преглед.

9.20. управление на МПС от водач под въздействието на алкохол, наркотици или други упойващи вещества и медикаменти, включително и в резултат на прием/лечение с лекарства/медикаменти/хранителни добавки и вещества с подобно действие или от водач, който при ПТП е отказал или попречил, включително и чрез напускане на местопроизшествието преди посещаването му от органите на полицията, на проверка за употреба на алкохол, наркотици и упойващи вещества и медикаменти или не е изпълнил предписанието на компетентните органи за медицинско

изследване на концентрацията на алкохол/наркотични вещества в кръвта му;

9.21. управление на МПС от водач, който не притежава свидетелство за правоуправление, валидно за съответната категория МПС на територията на Република България или за територията на държавата, в която е настъпило застрахователното събитие, или от водач с временно отнето свидетелство към датата на настъпване на застрахователното събитие или от водач със свидетелство с изтекъл срок на валидност.

9.22. управление на МПС, което е спряно от движение по установения в приложимия закон ред;

9.23. експлоатация и управление на технически неизправно МПС, незаредено с необходимите смазочни материали, охладителна течност и други, или заредено с некачествени такива, или от замръзването им, както и експлоатация на МПС с неподходящи за сезона или износени гуми (с дълбочина на протектора по-малка от 6 мм);

9.24. щети по двигателя на автомобила, причинени вследствие на липса/изтичане на смазочни материали и/или охладителна течност в резултат на управлението на автомобила/работата на двигателя на място след механично увреждане на части, възли и детайли, съдържащи съответната течност/материал.

9.25. кражба, грабеж или липса на отделни детайли, възли, агрегати, инструменти, принадлежности и оборудване, като например, но не само – гуми, джанти, тасове, катализатори, части от изпускателната уредба на МПС и др.; нанесените повреди по МПС в резултат на кражбата се обезщетяват;

9.26. кражба на трайно допълнително монтирано в МПС аудио, радио и др. подобно оборудване, ако няма наличие на взломни действия и/или не се представи панела на радиокасетофона и/или CD (ако моделът е с падащ панел);

9.27. кражба или изгубване на ключовете (заклучващото устройство, дистанционното управление, картата, флаш-паметта или чипът на системата за защита) и свързаните с тях разходи за привеждане в пълна изправност на заклучващата система на застрахованото МПС;

9.28. обезбаване на застрахованото МПС по смисъла на Наказателния кодекс;

9.29. пълна загуба или частична щета на заложено МПС, отдадено под наем или на лизинг или предоставено на друго лице с упълномощаване за ползване, за които правни действия застрахователят не е писмено уведомен в 14 (четирнадесет) дневен срок от извършването им;

9.30. пълна загуба или частична щета на багаж, лични вещи, стоки, предмети и други товари, намиращи се в МПС към момента на настъпване на застрахователното събитие, в това число и на принадлежностите към МПС, като инструменти, аптечка, пожарогасител, крик, аварен триъгълник, резервни гуми и джанти, всякакви резервни части и други подобни;

9.31. нарушаване целостта на гумите на МПС в резултат на злоумишлени действия, вкл. нарязване, пробождане, освен ако МПС е регистрирано като лек автомобил, а увредените гуми са на възраст до 2 години от датата на тяхното производство и са с дълбочина на протектора не по-малка или равна на 6 мм;

9.32. увреждания в резултат на превозване на МПС по суша, въздух и вода, с изключение на обичайното транспортиране с ферибот или железница, когато пътуването не може да бъде извършено по друг начин, включително, но не само щети при качване, сваляне и превозване на МПС с пътна помощ, автовоз или друг вид репатриращ автомобил;

9.33. принудителни действия на компетентни органи, включително преместване на застрахованото МПС със специализиран автомобил;

9.34. щети на електрическата инсталация, които са резултат от остаряла или повредена изолация, предпазители с нестандартно висока проводимост и други, които следва да са били отстранени от застрахования/застрахователя;

9.35. на гуми и джанти в резултат на ПТП освен ако ПТП е удостоверено с протокол за ПТП, издаден от органите на полицията и уврежданията по гумите и джантите са описани в протокола; застрахователят не изплаща обезщетение за надраскване, надиране, протриване или други подобни увреждания на гуми и/или джанти в резултат от съприкосновение с бордюри, тротоари или други елементи от пътната инфраструктура или предмети, които не възпрепятстват нормалната им употреба по предназначение;

9.36. на застраховано МПС с неавтентичен/нестандартен номер на рама;

9.37. щети на МПС от настъпило застрахователно събитие, представляващо покрит по съответната клауза риск, при наличие на данни и/или установяване, че застрахованият/застрахователят или трето лице, с или без знанието на застрахования/застрахователя са сключили застраховката на МПС, което е обект на престъпление;

9.38. на части възли и детайли на МПС непредставени за оглед и заснемане пред застрахователя;

9.39. на дефектни части и детайли, включително на техни отделни елементи, независимо дали дефектът се е проявил в срока на даваната от производителя гаранция или извън него;

9.40. на тапицерията, на части и детайли, разположени в купето или кабината на МПС, причинени от водача, намиращите се в МПС лица или животни, освен ако щетите са в резултат на ПТП;

9.41. щети от вън или вътре в купето/кабината на МПС, причинени от диви или домашни животни/гризачи/птици, като например но не само-нагриване/прегриване/сдвкване на кабели, електрическа инсталация, тапицерия, арматурно табло, гуми, брони, филтри, ремъци и други; повреди в двигателния отсек при потегляне на МПС в резултат на намиращите се там животни/птици;

9.42. щети по мек таван/гюрук и/или конструкцията на лек автомобил тип „кабриолет“;

9.43. щети по МПС в резултат на нарушаване/неспазване на правилата за движение по пътищата, свързани с: преминаване през охраняем ж.п. прелаз със застрахованото МПС при спусната бариера и изправна звукова и/или светлинна сигнализация, забраняваща преминаването на нерелсовите ППС; движение със застрахованото МПС в лентата за насрещно движение на магистрала или еднопосочен път; участие със застрахованото МПС в гонки и състезания на пътното платно;

9.44. всякакви други рискове, които не са изрично посочени в избраната клауза, по която е сключена застраховката, освен ако не са допълнително договорени и вписани в полицията;

9.45. други случаи, посочени в съответните раздели на настоящите Общи условия;

9.46. Застрахователят не осигурява застрахователна защита, ако:

9.46.1. застрахованото МПС не принадлежи на лицето, което е обявено пред застрахователя за негов собственик и преди сключване на застраховката е било противозаконно отнето в страната или в чужбина, и не е открито от компетентните държавни органи;

9.46.2 експертиза установи, че увреденото МПС е различно от застрахованото - при неавтентичност/несъответствие между номера на рамата и/или на двигателя на застрахованото МПС със записания в полицията и/или регистрационния талон, номер;

9.46.3. МПС е с временен, транзитен или чуждестранен регистрационен номер за рисковете кражба, грабеж или противозаконно отнемане на МПС;

9.47. при наличие на данни за инсцениране на застрахователно събитие от страна на: застрахования, застрахования, членове на неговото семейство, лица, живеещи заедно с него в едно домакинство; негови работници и служители; лица, работещи под негов контрол, независимо дали са били упълномощени да управляват, ремонтират, охраняват МПС или да извършват други дейности, превозваща в МПС лица поотделно или в предварителен сговор между някои от тях, в резултат на което умишлено е повредено или откраднато/противозаконно отнето застрахованото МПС;

IV. СПЕЦИАЛНИ ИЗКЛЮЧЕНИЯ

10. Освен на посочените в предходния Раздел общи изключения от застрахователното покритие, застрахователят не осигурява застрахователна защита и за следните събития по посочените по - горе рискови клаузи:

10.1. По клауза „Минимално Каско“ и „Основно Каско“ не се покриват щети от умишлен палеж и умишлена експлозия; пожар, възникнал по време на движение на МПС и пожар, възникнал при включване и работа на двигателя при престой.

10.2. По клауза „Пълно каско“ не се покриват щети по рисковете посочени в т. 6.9, 6.10, 6.11 и 6.12 от настоящите Общи условия, ако е налице едно от следните обстоятелства:

10.2.1. щетите са настъпили преди регистрация на застрахованото МПС в КАТ и поставяне на постоянни български регистрационни номера;

10.2.2. преди настъпване на застрахователното събитие, застрахованото МПС е оставено незатворено или незаклучено с работещ двигател, не е активирана съответната система за защита или ако контактните ключове/заклучващо устройство/вкл. електронната карта, флаш-памет, чипът и др., или дистанционното управление на системата за защита са оставени вътре или вън от МПС без надзор или са загубени, или откраднати; изискването не се отнася за риска по т. 6.10;

10.2.3. при завеждане на щетата застрахованият/застрахованият не предостави или предостави на застрахователя по-малък брой контактни ключове, заклучващо устройство, вкл. електронна карта, флаш-памет, чип и др., или дистанционно управление на системата за защита от декларираните във въпросника – предложение, попълнен от него преди сключване на застрахователния договор; изискването не се отнася за риска по т. 6.10;

V. СПЕЦИАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ И ПРЕДОХРАНИТЕЛНИ МЕРКИ

11. При сключване на застрахователния договор застрахователят има право да поиска МПС да бъде снабдено с изправен и функциониращ допълнителен имобилайзър и/или система за активно проследяване (GPS). Задълженията по т. 11. следва да бъдат описани в застрахователната полица.

11.1. Монтажът на допълнителното устройство по т. 11 се извършва при посочени от застрахователя специализирани фирми и сервиси, като до извършването му не се покриват събития по рисковете „Кражба/противозаконно отнемане на МПС“ и „Грабеж“.

11.2. Ако застрахователят е изискал на МПС да бъде поставена система за активно проследяване, застрахованият/застрахованият е длъжен стриктно да спазва условията на договорите с компанията, предоставяща системата за активно проследяване и да я поддържа в активен за проследяване режим.

11.3. При изгубване или открадване на заклучващо устройство (включително и само на дистанционното му управление) и/или транспондер на имобилайзър, и/или свидетелство за регистрация, и/или регистрационни табели застрахованият е длъжен в срок до 24 (двадесет и четири) часа да уведоми компетентните държавни органи и застрахователя.

11.4. До подмяна на изгубеното или откраднатото заклучващо устройство (включително и само на дистанционното му управление) и/или транспондер на имобилайзър, и/или свидетелство за регистрация, и/или регистрационни табели покритието по рисковете „Кражба/Противозаконно отнемане на МПС“ и „Грабеж“ не е в сила.

12. Когато през срока на действие на застрахователния договор, е констатиран опит за кражба или опит за проникване, чушване на стъкло, ключалка или нарушаване на целостта на МПС, съпроводени с интервенция по уредите за включване на запалването на ДВГ или контролните уреди, застрахователят може да изиска писмено от застрахования/застрахования монтиране на допълнителна система за защита и представяне на доказателства за изпълнение на даденото предписание. При неизпълнение на писмените предписания и последващо застрахователно събитие „Кражба/Противозаконно отнемане на МПС“ застрахователят има право да откаже изплащането на застрахователно обезщетение.

13. Застрахованият/застрахованият, както и водачът на застрахованото МПС е длъжен да поддържа застрахованото МПС в добро състояние, като полага грижата на добър стопанин, да спазва техническите и технологичните правила за експлоатация на производителя, да предприема всички обичайни и разумни предохранителни мерки за избягване на загубата или повредата на застрахованото МПС, както и да спазва направените от застрахователя и компетентните органи предписания за отстраняване на източниците на опасност.

14. Застрахованият/застрахованият, както и водачът на застрахованото МПС е длъжен да поддържа в техническа изправност имобилайзъра на МПС и системата за активно проследяване, ако има изискване за таква от страна на застрахователя, като последната трябва да бъде в активен режим за проследяване. При незаклучване на МПС, оставянето му с работещ двигател без надзор, с оставен в автомобила контактен ключ (заклучващо устройство), вкл. електронна карта, флаш-памет, чип, транспондер на имобилайзъра в МПС и др., или дистанционно управление на системата за защита, оставянето му с отворени прозорци, със свален таван (гюрук), в случай, че е кабриолет без надзор, оставянето му с неизправен, невключен неактивен или демонтиран или имобилайзър на МПС, или на системата за активно проследяване, застрахователят има право да откаже изплащането на обезщетение.

15. Застрахованият/застрахованият, както и водачът на застрахованото МПС е длъжен спазва стриктно правилата за ползване и експлоатация на автомобила, както и всички законови и подзаконовни нормативни актове, регулиращи правилата за движение по пътищата, като не допуска:

15.1. движение на МПС извън обичайните пътища, отворени за обществено ползване, по наводнени пътища или територии, по затворени, забранени за движение и сигнализирани за тази цел пътни участъци; изключението не се прилага за МПС, които са предназначени за движение извън обичайните пътища и за които са договорени специални условия;

15.2. грубо нарушаване на установените технически и технологични правила за експлоатация и ремонт на МПС;

VI. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА СУМА, ДЕЙСТВИТЕЛНА СТОЙНОСТ И ОТГОВОРНОСТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ

16. Застрахователната сума се договаря между застрахователя и застрахования/застрахования в лева/евро (съгласно чл. 5 от Закон за въвеждане на еврото в Република България) и не може да надвишава действителната стойност на МПС към датата на сключване на застраховката.

17. Действителната стойност на ново МПС може да бъде равна на цената на закупуването му в ново състояние от производител или официален вносител/представител.

18. Действителната стойност на употребявано МПС се определя на база специализиран софтуерен продукт за оценка на употребявани МПС или средна пазарна цена или по ценови листи, приети от застрахователя за оценка на употребявани МПС, със съответни корекции след оглед и заснемане от упълномощен представител на застрахователя.

19. Действителната стойност на допълнително монтираното оборудване се определя на база представени документи за покупко-продажба със съответното овехтяване или по оценка на застрахователя, като стойността не може да надвишава посоченото в т.7

20. Отговорността на застрахователя е до застрахователната сума, посочена в застрахователния договор, но не по-висока от действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие. Отговорността на застрахователя за допълнителното трайно монтирано оборудване е до определената в полицата застрахователна сума за него.

21. Ако застрахователната сума е по-ниска от действителната стойност на МПС е налице „подзастраховане“. В този случай се счита, че застрахователният договор е сключен с уговорка за пропорционално обезщетяване и обезщетението се намалява пропорционално на съотношението между застрахователната сума и действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие.

22. Ако застрахователната сума е по-висока от действителната стойност на МПС е налице „надзастраховане“. В този случай отговорността на застрахователя е до действителната стойност на МПС, като застрахователят е длъжен да върне частта от платената премия, която съответства на разликата между уговорената застрахователна сума и действителната стойност на МПС, освен ако застрахованият/застрахованият е бил недобросъвестен.

23. В случай на изплащане на застрахователно обезщетение за частична щета и встъпване в правата на застрахования срещу застрахователя по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на виновния водач, застраховката остава в сила за застрахователната сума, актуална преди събитието, ако щетата е отстранена. Застрахованият се счита за дозастрахован до застрахователната сума, актуална преди събитието и когато застрахованият/застрахованият е предоставил всички необходими доказателства за осъществяването на правото на регрес срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и тези доказателства са приети от застрахователя като достатъчни. Във всички останали случаи, дозастраховане ще се извършва по желание на застрахования/застрахования при наличие на предпоставките за това, чрез издаване на добавък/анекс и плащане на допълнителна застрахователна премия.

24. Премията при дозастраховане се изчислява по същото тарифно число, като това на действащата полица и се преизчислява по краткосрочната тарифа. Дозастраховане може да се извършва само за застраховки с едногодишен срок, до 3 (три) пъти през срока на действие на договора. Дозастраховане не може да се извърши през последния месец на застраховката.

ВІІ. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРЕМИЯ И НАЧИН НА ПЛАЩАНЕ

25. Застрахователната премия се определя от застрахователя в зависимост от избраната от застрахования/застрахования рискова клауза, срока на застраховката и застрахователен период, териториалната валидност, уговореното самоучастие, допълнителни специални условия (ако има такива), в лева или в евро, в съответствие с разпоредбите на чл. 5 от Закона за приемане на еврото. Размерът на премиата се коригира в зависимост и от полагащите се намаления и завишения, предвидени в действащата Тарифата на застрахователя към датата на сключване на застрахователния договор.

26. Застрахователната премия се заплаща съобразно избрания вариант за заплащане - еднократно или разсрочено.

26.1. Когато е договорено разсрочено заплащане, при сключване на договора, се определят и датите на падежите на текущите вноски. Застрахованият/застрахованият е длъжен да следи за настъпване на падежите и да плаща дължимите вноски в срок.

26.2. При разсрочено заплащане, ако застрахованият/застрахованият закъсне с плащането на съответните вноски от премиата и закъснението продължи повече от 15 (петнадесет) дни след падежа, покритието по настоящата застраховка ще се счита за прекратено, а при настъпило застрахователно събитие след изтичане на 15 (петнадесет) - дневния срок застрахователят не дължи застрахователно обезщетение. Застрахователят си запазва правата върху вече платената застрахователна премия. Настоящото се счита за писмено предупреждение по смисъла на Кодекса за застраховане и е част от съдържанието и на застрахователната полица.

27. Застрахователното покритие по договора не започва да тече, ако застрахованият/застрахованият не е платил цялата премия или първата вноска от нея на уговорената в полицата дата.

28. Застрахованият/застрахованият заплаща застрахователната премия в брой или по банков път. При плащане по банков път, всички разноски по превода са за сметка на наредителя. Когато плащането се извършва по банков път, застрахователят приема, че то е извършено в момента на заверяване на банковата му сметка.

29. Когато в срока на действие на договора застрахователят констатира увеличение на риска, има право да поиска увеличаване на застрахователната премия или прекратяване на застрахователния договор.

30. Данъкът, определен в Закона за данък върху застрахователните премии, както и нормативно определени парafискални такси, не са част от застрахователната премия и се заплащат отделно от застрахования.

31. При плащане на застрахователна премия застрахованият /застрахованият е длъжен да изисква от представителя на застрахователя сметка за платена застрахователна премия, за да гарантира правото си на ползвател на застрахователната услуга.

32. След изтичане на срока на целогодишна застраховка, ако не е изплащано обезщетение и не е предявявана претенция за такова, при подновяване на същата за следваща цяла година, застрахованият /застрахованият има право на „бонус“ (отстъпка) от премиата по скалата на застрахователя съгласно неговата тарифа.

33. Застрахованият/застрахованият не губи право на „бонус“, ако е предявил претенция или е получил обезщетение по тази застраховка за щети по застрахованото МПС, които са покрити по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ или по регрес към известно трето лице.

34. Правото на „бонус“ се запазва, ако на застрахованото МПС е нанесена щета и същата е отстранена от застрахования/застрахования за негова сметка и/или застрахованият/застрахованият и/или третото ползващо се лице (ако има такова) декларира писмено, че се отказва от предявената претенция за изплащане на обезщетение за тази щета;

35. Правото на „бонус“ е лично и не може да се прехвърля. При прехвърляне на собствеността на застрахованото МПС през срока на действие на застраховката и желание на новия собственик застраховката да остане в сила, даден „бонус“ на предишния собственик, както и всякакви други отстъпки, на които старият собственик е имал право, не се прилагат за новия собственик на МПС. В тези случаи новият собственик на основание и при условията на действащия Кодекс на Застраховането /КЗ/ дължи доплащане на застрахователна премия, чийто размер се изчислява пропорционално на остатъка от срока на действие на застраховката. Във връзка с увеличената премия новият собственик има правото да прекрати договора при условията на съответните разпоредби в КЗ.

36. Ако застрахованият/застрахованият ползва „бонус“ и преди влизането в сила на новата застрахователна полица е нанесена щета на застрахованото МПС, за което застрахователят ще дължи обезщетение, последният удържа от размера на застрахователното обезщетение размера на предоставения „бонус“.

37. Ако в срока на действие на застрахователния договор са изплащани обезщетения и/или предстои плащане на такива, застрахователят има право да прилага завишение на застрахователната премия, при подновяване на договора по скала на застрахователя за „малус“ (завишение). Застрахованият/застрахованият има право по всяко време да изисква от застрахователя да му предостави тази скала на хартиен носител или в електронна форма.

ВІІІ. СКЛЮЧВАНЕ И ПОДНОВЯВАНЕ НА ЗАСТРАХОВКАТА

38. Договорът за застраховка се сключва между застрахователя и застрахования, който може при условията на застрахователния договор да бъде и застрахован или трето ползващо се лице. Когато застрахованият не е и застраховано лице по договора, застрахованият собственик на МПС задължително се индивидуализира в полицата.

39. Застраховката може да бъде сключена и в полза на трето лице, като в тези случаи, в полицата или добавък/анекс към нея трябва да бъдат посочени и името, съответно наименованието, и адреса на това лице.

40. Застрахованият/застрахованият е длъжен при сключване на застраховка:

40.1. да попълни и подпише предложение за застраховане, по образец на застрахователя, като в него обяви писмено, точно и добросъвестно всички обстоятелства, за които последният е поставил писмено въпрос; предложението може да се попълни и от служител на застрахователя, като застрахованият/застрахованият е длъжен да отговори на всички поставени въпроси точно и добросъвестно и собственооръчно да подпише предложението;

40.2. да представи документ за самоличност, свидетелство за регистрация на МПС и удостоверение за техническа изправност;

40.3. да представи други документи по преценка и искане на застрахователя - фактура и/или договор за закупуване на МПС, митническа декларация и други;

40.4. да представи МПС за оглед и заснемане (с изключение на нови МПС) с комплект ключове /заклучващи устройства и други/.

41. Застрахователят може да:

41.1. откаже сключване или подновяване на застраховка, поради недобро техническо състояние на МПС;

41.2. откаже сключване или подновяване на застраховка, поради други причини, които не е длъжен да обявява;

41.3. изиска от застрахования/застраховачия да монтира имобилайзър и/или друга система за защита за определени марки и модели МПС или за МПС над определена застрахователна сума, в посочени от застрахователя пунктове.

42. В случай на застраховане на МПС с увредени външни детайли, уврежданията задължително се документират надлежно със снимков материал и/или се отбелязват изчерпателно в предложението (въпросник) и/или в застрахователната полица или в добавък/анекс към нея като „не възстановени щети“.

43. За подновяване на застраховката, заявено преди изтичането на срока, застрахованият/застраховачият подава попълнено и подписано предложение до застрахователя, като представя и свидетелството за регистрация на МПС. И в този случай предложението може да бъде попълнено от служител на застрахователя, като застрахованият/застраховачият е длъжен да отговори на всички поставени въпроси точно и добросъвестно и да подпише предложението. В този случай оглед и фотозаснемане на автомобила не се изискват освен ако застрахователят не прецени, че това е необходимо.

44. Подновяване на застраховката, заявено след изтичане на срока на предходната такава, се извършва по реда, указан за сключване на нова застраховка.

IX. СРОК НА ДЕЙСТВИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР. ПРЕКРАТЯВАНЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И ПРЕХВЪРЛЯНЕ

45. Застрахователният договор се сключва за срок от една година, освен ако в полицата не е уговорено друго.

46. Периодът на застрахователното покритие започва да тече от часа и датата, посочени за начало на същия в полицата, при условие, че е платена цялата застрахователна премия или първата вноска - при разсрочено плащане, и е извършен оглед и заснемане на МПС при условията на т. 47 от настоящите Общи условия, освен ако страните писмено са уговорили друг начален момент. Периодът на застрахователно покритие изтича на часа и датата, посочени в полицата за негов край или в момента на предсрочното му прекратяване.

47. При сключването на договора за застраховка застрахователят, чрез свой представител, задължително извършва оглед и заснемане, на застрахованото МПС (с изключение на нови МПС).

48. Застрахователният договор се прекратява:

48.1. с изтичане на срока за който е сключен, в 24.00 часа на датата, посочена за край на застраховката;

48.2. когато общият размер на изплатените застрахователни обезщетения за частични щети по съответния застрахователен договор достигне 70% от застрахователната сума. Договорът се прекратява в 24.00 часа на датата на която е извършено плащането /или последното плащане/. В общия размер не се включват тези щети, за които застрахователят е встъпил в правата на застрахования спрямо застрахователят по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на виновния водач и щетите, във връзка с които е налице дозастраховане;

48.3. автоматично от 00.00 часа на 16-я ден следващ датата, посочена в полицата, на която е била дължима съответната разсрочена вноска от застрахователната премия, ако същата не е платена и страните не са се уговорили писмено за отлагане на плащането;

48.4. в деня, когато застрахованото МПС е снето от отчет, съответно спрямо от движение по надлежния ред;

48.5. при отпадане на застрахователния интерес по смисъла на действащия КЗ. В този случай застрахователят има право да задържи частта от премията, съответстваща на изтеклия срок до неговото прекратяване.

48.6. в други случаи, предвидени в настоящите Общи условия.

49. Застрахователният договор може да бъде прекратен предсрочно едностранно от застрахователя без предизвестие, ако застрахованият/застраховачият неговият пълномощник или неговият застрахователен брокер съзнателно е обявил неточно или е премълчал обстоятелство, при наличието на което застрахователят не би сключил застрахователния договор. В този случай договорът може да бъде прекратен в едномесечен срок от узнаването на обстоятелството. Застрахователят задържа платените премии и има право да иска плащането им за периода до прекратяването на договора.

49.1. Ако преди прекратяване на договора на основание т. 49 е настъпило застрахователно събитие застрахователят отказва изцяло изплащането на застрахователно обезщетение, ако неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е оказало въздействие за настъпване на събитието.

49.2. Когато неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е оказало въздействие само за увеличаване размера на щетите, застрахователят може да намали обезщетението, съобразно съотношението между размера на платената премия и на премията, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

50. Застрахователният договор може да бъде прекратен от застрахования/застраховачия с писмено седемдневно предизвестие, изпратено до застрахователя на посочения в застрахователния договор адрес. Договорът се прекратява след изтичане на седемдневния срок от получаване на предизвестието.

51. Застрахователният договор може да бъде прекратен по всяко време с писмено седемдневно предизвестие от застрахователя, изпратено до застрахования/застраховачия на посочения в застрахователния договор адрес. Договорът се прекратява след изтичане на седемдневния срок от получаване на предизвестието.

В случай на прекратяване на застрахователния договор преди изтичане на застрахователния период застрахователят има право на съответната премия само за частта от застрахователния период, през който е носил покритие.

52. Застрахователят може да поиска изменението на застрахователния договор, ако застрахованият/застраховачият, неговият пълномощник или неговият застрахователен брокер съзнателно е обявил неточно или е премълчал обстоятелство, при наличието на което, договорът би бил сключен от застрахователя, но при други условия. Това право може да бъде упражнено в едномесечен срок от узнаването на обстоятелството.

52.1. Ако застрахованият не приеме предложението за промяна в двуседмичен срок от получаване на същото, договорът се прекратява. Застрахователят задържа платените премии и има право да иска плащането им за периода до прекратяването на договора.

52.2. Ако преди узнаването на съзнателно обявеното неточно или премълчано обстоятелство, при което застрахователят би сключил договора при други условия, настъпи застрахователно събитие, застрахователят отказва изплащане на застрахователното обезщетение, ако обстоятелството е оказало въздействие за настъпването на събитието.

53. Когато обстоятелство по т. 52 е оказало въздействие само за увеличаване на щетите, застрахователят може да намали обезщетението, съобразно съотношението между размера на платената премия и на премията, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

54. Ако застрахованият/застраховачият, неговият пълномощник или неговият застрахователен брокер несъзнателно неточно е обявил обстоятелство, имащо значение за сключване на застрахователния договор и за определяне на риска, за което застрахователят писмено му е поставил въпрос, всяка от страните по договора може в двуседмичен срок от узнаване на това обстоятелство да предложи изменение на договора.

54.1. Ако другата страна не приеме предложението в двуседмичен срок от получаването му, страната отправила предложението, може да прекрати договора, за което писмено уведомява другата страна. В този случай, застрахователят възстановява частта от премията, която съответства на неизтеклия период на застрахователно покритие по договора. В случай на дължимо застрахователно обезщетение за събитие, настъпило през срока на действие на застраховката до нейното прекратяване, застрахователят ще удържи от размера на обезщетението възстановената част от премията. Ако преди изменението или прекратяването на договора, съгласно предходното изречение настъпи събитие, застрахователят дължи обезщетение, но може да намали същото съобразно съотношението между размера на платените премии и премията, които трябва да се платят според реалния застрахователен риск.

55. Ако по време на действието на застрахователния договор, собствеността на застрахованото МПС бъде прехвърлена, старият или новият собственик са длъжни да уведомят писмено застрахователя за прехвърлянето в 7-дневен срок и да представят МПС за оглед и заснемане за да бъде издаден анекс към застрахователната полица, с който новият собственик да встъпи в правата и задълженията на застрахования. Същите са солидарно отговорни за заплащане на неплатената част от застрахователната премия до встъпването.

55.1. Прехвърлянето на собствеността на застрахованото МПС (с изключение на прехвърлянето от лизингодателя на лизингополучателя) винаги води до съществено увеличение на риска и ако не е извършено уведомяването по т. 55 от настоящите Общи условия, включително представяне МПС за оглед и заснемане, застрахователят не е длъжен да изплати застрахователно обезщетение, в случай че застрахователното събитие е настъпило след изтичането на един месец от датата на прехвърляне на правото на собственост.

55.2. В месечен срок от узнаване за промяната в правото на собственост на застрахованото МПС, застрахователят има право да прекрати застрахователното правоотношение с новият собственик с едномесечно писмено предизвестие.

55.3. В 1-месечен срок от придобиването, ако новият собственик не е знаел за наличието на застрахователния договор - от узнаването за него, новият собственик има право да прекрати застрахователното правоотношение без предизвестие, като писмено и изрично уведоми застрахователя за това.

55.4. В случай на прекратяване на застрахователното правоотношение по реда на т. 55.2 или т. 55.3. от настоящите Общи условия старият собственик е длъжен да заплати дължимата премия до датата на прекратяването, съответно застрахователят е длъжен да върне на стария собственик частта от премията, съответстваща на периода след датата на прекратяване на застрахователния договор.

Х. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ

56. Застрахованият/застраховачият се задължава през време на действие на договора:

56.1. да стопанисва добросъвестно застрахованото МПС и спазва всички правила за експлоатацията му, да следи и поддържа изправността на монтираната система за защита;

56.2. при уговорка за разсрочено плащане на застрахователната премия, да внася съответната част от нея, най-късно на датата на падежа, записан в застрахователната полица;

56.3. да уведомява застрахователя незабавно, след узнаването им за всички новонастъпили обстоятелства, за които при сключване на договора застрахователят писмено е поставил въпрос;

56.4. да уведомява застрахователя незабавно за изгубване или кражба на която и да е част от свидетелството за регистрация на застрахованото МПС, ключове, заключващото устройство (вкл. електронната карта, флаш-памет, чипът и други), дистанционно управление на системата за защита, или за нанесени щети, за които не е искано обезщетение по тази застраховка, както и за промени в своя постоянен адрес, в регистрационния номер на МПС или ако МПС е спряно от движение (снето от отчет) по надлежния (законоустановен) ред;

56.5. да уведоми писмено застрахователя в седемдневен срок за прехвърляне собствеността на застрахованото МПС;

56.6. да осигурява достъп на застрахователя до застрахованото МПС за проверка на състоянието му;

56.7. да изпълнява в срок дадените от застрахователя предписания относно техническата изправност, безопасността, осигуряването срещу кражба, грабеж и други на застрахованото МПС;

56.8. в случай на кражба или изгубване на ключовете/заключващите устройства (вкл. електронни карти, флаш-памет, чипове и други) и/или дистанционните управления на системата за защита, незабавно да предприеме всички необходими мерки за опазване на застрахованото МПС от противозаконно отнемане, да подмени за своя сметка заключващите механизми, след което да представи МПС за оглед и заснемане от застрахователя;

56.9. да уведоми незабавно застрахователя, ако през срока на действие на застраховката за застрахованото МПС се сключи друга такава застраховка;

56.10. при напускане на застрахованото МПС да не оставя в него ключове/заключващи устройства (вкл. електронни карти, флаш-памет, чипове и други), дистанционните управления на системата за защита и/или която и да е част на свидетелството за регистрация; той е длъжен да сключи МПС и включи всички охранителни системи и/или устройства за защита на МПС;

56.11. да предостави МПС и съдейства на застрахователя за извършване на оглед и заснемане, след отстраняване на записаните в полицата или предложението „невъзстановени щети“, както и при подмяна на детайли на МПС след сключване на застраховката или извършването на ремонтно - възстановителни работи по МПС при частични щети, за които застрахователят е платил, предстои да плати или е отказал изплащане на застрахователно обезщетение;

56.12. да изисква от лицата, на които предоставя застрахованото МПС за ползване и/или съхранение, да изпълняват задълженията на застрахования по т. 56 и т. 57 от тези Общи условия, относими към ползването и/или съхранението на МПС.

57. При настъпване на застрахователно събитие застрахованият/застраховачият е длъжен:

57.1. да изпълнява добросъвестно всички свои задължения, относими към събитието, посочени в Закона за движение по пътищата, Правилника за неговото прилагане, Кодекса за застраховането и др. релевантни нормативни актове;

57.2. да вземе всички необходими мерки за спасяване, предотвратяване и ограничаване размера на щетите и предотвратяване кражба на повреденото МПС;

57.3. да уведоми незабавно всички компетентни органи, според вида на застрахователното събитие, органи (МВР, службите за противопожарна и аварийна безопасност и/или други), като в случай на ПТП, настъпило докато той е управлявал МПС, да поиска да му бъде направена проба за алкохол;

57.4. Застрахованият/Застраховачият е длъжен да уведоми застрахователя в срок от 24 часа от узнаването за кражбата/противозаконното отнемане или грабежа на МПС, като подаде писмено уведомление до застрахователя; при подаване на уведомлението застрахованият/застраховачият е длъжен да предаде оригиналното свидетелство за регистрация (част I и част II) на застрахованото МПС, всички комплекти ключове/заключващи устройства (вкл. електронни карти, флаш-памет, чипове и др.), дистанционните управления на системата за защита и попълни подробно предоставеният от застрахователя въпросник. Срокът за писмено уведомление не тече в неработни и празнични дни;

57.5. да уведоми застрахователя в срок от 5 (пет) работни дни от узнаване за други застрахователни събития, лично или чрез свой представител, като подаде писмено уведомление;

57.6. да представи оригиналите на всички документи, издадени от компетентните държавни органи във връзка със събитието, както и други документи и доказателства, свързани с установяването на събитието и размера на щетите, поискани писмено от застрахователя, за доказване на настъпилото застрахователно събитие по основание и размер;

57.7. да представи документите, удостоверяващи, че е собственик на МПС, както и тези за платената премия и всички останали документи, които са предвидени в тези Общи условия или застрахователят писмено е поискал;

57.8. да представи писмени обяснения, както и такива на водача (ползвателя) на МПС към момента на събитието, като изложи подробно всички обстоятелства за настъпването на застрахователното събитие, които са му известни;

57.9. да предостави застрахованото МПС и съдейства на застрахователя за извършване на оглед, заснемане и описание на щетите, както и за допълнителен или контролен оглед, ако това се изисква от последния;

57.10. при изискване от застрахователя, да посочи точното място на настъпване на застрахователното събитие, като придружи представител на застрахователя до него и изясни всички обстоятелства, които са му известни;

57.11. да не извършва ремонтно-възстановителни работи по увреденото МПС преди застрахователят да е огледал, заснел и документирал щетите по него;

57.12. да предостави застрахованото МПС и съдейства на застрахователя за извършване на оглед след извършването на ремонтно-възстановителни работи по МПС при частични щети;

57.13. когато събитието е извън територията на Република България:

57.13.1. да уведоми застрахователя на дежурния денонощен телефон и писмено на факс или по e-mail, посочени в полицата, в сроковете по т.57.4 и 57.5 и да обясни подробно обстоятелствата по настъпване на събитието, щетите и техният размер;

57.13.2. да изчака получаването на указанията на застрахователя, а в случаите на тотална щета на МПС и когато застрахованият/застраховачият няма възможност да заплати ремонта на МПС в чужбина и е принуден да го изостави поради невъзможност за връщането му в страната, да посочи точното местоположение на МПС;

57.13.3. да представи официален документ, удостоверяващ настъпването на събитието и отговорността за това на участниците в него, издаден от компетентните органи в държавата, в която е настъпило събитието, в случаите когато съгласно приложимия закон настъпилото събитие следва или може да бъде установено по официален ред;

57.13.4. да предостави снимки, направени от четирите страни на увреденото МПС преди извършването на ремонта, от които да са видни регистрационният номер на МПС и щетите по него;

57.13.5. да представи фактури в оригинал, които да показват всички закупени части поотделно и да съдържат описание на извършените ремонтни операции с превод на български език;

57.13.6. да представи копия от застрахователните полици „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и „Зелена карта“ на останалите участници в ПТП, ако има такава възможност;

57.13.7. да предостави снимки на мястото на събитието, ако има такава възможност;

58. В случай че вредите, настъпили извън територията на Република България, ще се отстраняват:

58.1. преди завръщането на МПС в Република България:

58.1.1. застрахователят ще обезщети застрахования/застраховачия за направените разходи за части и труд, не по-големи от средните за Република България и за оказана пътна помощ – не повече от 250 (двеста и петдесет) евро;

58.1.2. когато размерът на застрахователното обезщетение надхвърля 1 000 (хиляда) евро се прилага безусловно самоучастие от 15 % от размера на

всяка щета; самоучастие съгласно предходното изречение не се прилага за събития, за които след изплащане на застрахователно обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу застрахователят по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилите на виновния водач;

58.2. след завръщане на МПС в Република България, застрахованият/застраховачият е длъжен да уведоми писмено застрахователя за завръщането си и да предостави застрахованото МПС за оглед и заснемане;

59. Всички разходи, направени във връзка с доказване настъпването на застрахователното събитие в чужбина, размера на щетите, както и разходите за транспортиране на МПС до територията на Република България са за сметка на застрахования/застраховачия. Застрахователят може да покрие разходите за транспортиране на увреденото МПС до Република България, след предварителното им съгласуване с него.

60. При настъпване на застрахователно събитие застрахователят се задължава да:

60.1. приеме писменото уведомление за настъпилото събитие, приложените документи към него документи и образува преписка по предявената писмена претенция;

60.2. извърши оглед и документиращ щетите по МПС в присъствието на застрахования/застраховачия или негов представител;

60.3. извърши оглед и заснемане на посочен от застрахования адрес, ако в резултат на настъпило събитие МПС не може да се придвижва на собствен ход; когато адресът е в чужбина, застрахователят може да възложи извършването на огледа на свой кореспондент за съответната държава или да разгледа претенцията без да извършва оглед на място;

60.4. връчи екземпляр от описа на щетите по МПС на застрахования/застраховачия или на неговия представител;

60.5. съобщи писмено на застрахования/застраховачия какви документи допълнително трябва да представи за доказване на претенцията по основание и размер, и за изплащане на обезщетението;

60.6. се произнесе по претенцията за изплащане на застрахователно обезщетение в срок до 15 работни дни, от представянето на всички необходими доказателства, изискани от застрахователя с цел установяване на застрахователното събитие и вредите от него, като:

60.6.1. определи и изплати размера на обезщетението;

60.6.2. със съгласието на застрахования/застраховачия и при спазване на условията на т. 65.1; 65.1.2 и 65.2 от тези Общи условия писмено възложи на свой „доверен“ автосервиз отстраняването на вредите;

60.6.3. мотивирано откаже плащането.

61. Всички съобщения и уведомления между страните по сключен договор за застраховка се правят писмено до централно управление на застрахователя в гр. София, респективно на последния адрес на застрахования/застраховачия, посочен в полицата или писмено съобщен от него.

XI. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

62. За изплащане на обезщетение, застрахованият/застраховачият или третото ползващо се лице са длъжни да предявят писмена претенция пред застрахователя в предвидените в тези Общи условия срокове.

63. Претенция за застрахователно обезщетение се предявява от застрахования/застраховачия, съответно третото ползващо се лице или изрично упълномощен негов представител, като към нея се представят следните документи:

63.1. документ за самоличност с цел легитимиране на лицето.

63.2. свидетелство за управление на МПС на водача - участник в събитието заедно с контролен талон, респ. акт за установяване на административно нарушение (АУАН), ако контролният талон е отнет;

63.3. удостоверение за банкова сметка, по която да се изплати застрахователното обезщетение освен писмено посочване на пълни и точни данни за тази сметка в претенцията;

63.4. документ от компетентните органи, удостоверяващ настъпването на събитието:

63.4.1. Протокол за ПТП или Констативен протокол за ПТП с пострадали лица (при ПТП);

63.4.2. служебна бележка от хидрометеорологичната служба или кмета (негов пълномощник) на населеното място, в което е настъпило събитието (при природни бедствия);

63.4.3. служебна бележка от съответното звено на службите за пожарна и аварийна безопасност (при пожар);

63.4.4. служебна бележка от РУ на МВР и Постановление за спиране на наказателното производство (при кражба/противозаконно отнемане или грабеж на цяло МПС);

63.4.5. служебна бележка от РУ на МВР за злоумишлени действия на трети лица, както и собственоръчно подписана декларация от

застрахования/застраховачия/ползвателя на застрахованото МПС за начина и вида на причиняване на вредите;

63.5. двустранен констативен протокол (ДКП), изготвен в съответствие с приложимото право (при ПТП);

63.6 при кражба на цяло МПС - комплект ключове/заклучващи устройства и други, представени по т.40.4 от тези Общи условия;

63.7. други документи по искане на застрахователя, свързани с установяване на събитието и/или размера на щетите, вкл. фактура и/или договор за покупко - продажба на МПС;

63.8. попълнени въпросници/анкетни листи, предоставени от застрахователя в зависимост от застрахователното събитие;

63.9. при тотална щета на МПС - документ за прекратяване регистрацията на МПС, издаден от компетентните държавни органи, в който е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета.

64. Оценката на щетите и обезщетяването на същите се извършва по правилата на застрахователя и приетите от него методики.

64.1. Ако според експертната оценка стойността на разходите за необходимия ремонт на МПС надвишава 70 на сто от действителната му стойност, обезщетението се определя като тотална щета на МПС.

64.2. В случай на противозаконно отнемане/кражба/грабеж на застрахованото МПС вредите са равни на действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие.

65. При частични щети начинът на обезщетяване се договаря със застрахования/застраховачия след подаване на уведомлението за щета, като възрастта на МПС се определя към началната дата на застрахователното покритие, като допустимите начини на обезщетяване са, както следва:

65.1. При частична щета на МПС, за което от датата на първа регистрация до началната дата на застрахователното покритие са изминали до 3 (три) години включително, застрахователното обезщетение се определя по един от следните начини, избран от застрахования/застраховачия:

65.1.1. отстраняване на щетите в посочен от застрахователя официален сервиз на производителя на съответната марка в Република България, като застрахователното обезщетение се изплаща на официалния автосервиз, в случай, че застрахователят има сключен договор с него.

65.1.2. отстраняване на щетите в посочен от застрахователя „доверен“ автосервиз, като застрахователното обезщетение се изплаща на съответния автосервиз;

65.1.3. по експертна оценка съгласно методиката на застрахователя.

65.2 При частична щета на МПС, за което от датата на първа регистрация до началната дата на застрахователното покритие са изминали 4 /четири/ или повече от 4 /четири/ години, застрахователното обезщетение се определя по един от следните начини, избран от застрахования/застраховачия:

65.2.1. отстраняване на щетите в посочен от застрахователя „доверен“ автосервиз, при условие, че е платена минималната премия съгласно действащата към датата на сключване на застраховката тарифа на застрахователя; застрахователното обезщетение се заплаща на съответния доверен автосервиз; при ремонта на МПС увредените части се подменят с части от алтернативен производител, а при невъзможност – с части в аналогично състояние и вид на увредените или с оригинални части на официалния вносител, като по преценка на застрахователя същият покрива част от стойността им, определена по експертна оценка съгласно методиката му за изчисление на обезщетения по Каско, а разликата до пълния размер е за сметка на застрахования;

65.2.2. по експертна оценка съгласно методиката на застрахователя.

65.3. При частична щета на МПС, за което от датата на първа регистрация до началната дата на застрахователното покритие са изминали 4 /четири/ и над 4 /четири/ години и не е заплатена минималната премия съгласно действащата към датата на сключване на застраховката тарифа на застрахователя, начинът на обезщетяване е само по експертна оценка съгласно методиката на застрахователя за изчисление на обезщетения по Каско, без възможност за избор от страна на застрахования/застраховачия.

65.4. В хипотезите на т.65.1 и 65.2 обезщетението може да бъде и по представени от застрахования/застраховачия фактури за извършен ремонт от друг сервиз, само след предварително писмено съгласуване със застрахователя при спазване на неговите ограничения за стойност на труд, материали и резервни части. МПС следва да представи за оглед и заснемане в отремонтиран вид пред застрахователя.

66. Отстраняване на щетите в посочен от застрахователя автосервиз се извършва след издължаване на застрахователната премия по полицата и издаване на възлагателно писмо от застрахователя до съответния автосервиз. При самоучастие или подзастраховане във възлагателното писмо задължително се уточнява каква част от ремонта на МПС се поема от застрахователя и каква от застрахования/застраховачия. Възлагателно писмо не се издава, когато застрахованият/застраховачият не е издължил и не желае да издължи всички остатъчни разсрочени премийни вноски по застрахователната полица.

67. При частични щети след изплащане на застрахователно обезщетение, МПС се счита за застраховано за застрахователна сума, равна на разликата между първоначално уговорената застрахователна сума и изплатеното обезщетение. Ако застрахованият/застраховачият не е дозастраховал МПС за размера на изплатеното обезщетение, при следващи щети обезщетението се определя според съотношението на застрахователната сума и действителната стойност. Това правило не се прилага в случаите на безспорен регрес към друг застраховател и/или когато изплатените до момента обезщетения са в общ размер до 30% от застрахователната сума.

68. Застрахователят не дължи застрахователно обезщетение в пълен размер при:

68.1. събития, доказвани изключително с декларация на застрахования/застраховачия и без документи, издадени от компетентните държавни органи, удостоверяващи настъпването на застрахователното събитие или без двустранен констативен протокол (ДКП) за ПТП, съставен съгласно изискванията на приложимото право, както и при невъзможност на застрахования/застраховачия да представи необходимите документи. В тези случаи застрахователят обезщетява вредите, като общият размер на определените и/или изплатени застрахователни обезщетения не може да надвишава 10% от застрахователната сума на МПС. Ограничението не се прилага за щети по стъкла на МПС.

68.2. щети, причинени от дупки или неравности в пътната настилка, липсваща или неправилна маркировка, неизправна пътна сигнализация; в този случай застрахователно обезщетение се изплаща еднократно за периода на застрахователния договор, като размерът му не може да превишава 1000 лв./511.29 евро (евровата равностойност съгласно чл. 5 от Закон за въвеждане на еврото в Република България), освен, когато за доказване на събитието се представи официален документ, издаден от компетентните органи на държавата, в която е настъпило събитието;

68.3. щети по МПС на възраст над десет години от датата на първоначалната регистрация, когато вследствие на причинени повреди, чрез механично въздействие на трети лица, вкл. надраскване са увредени над 4 основни детайла на застрахования/застраховачия се изплаща 50% от определеното застрахователно обезщетение, вкл. при обезщетяване чрез ремонт в доверен сервиз.

69. При ползване на цени в чуждестранна валута, същите се преизчисляват в левовата/евровата равностойност съгласно чл. 5 от Закон за въвеждане на еврото в Република България на съответната чуждестранна валута, определена по централния курс на БНБ, валиден към датата на плащането на обезщетението.

70. В размера на застрахователното обезщетение се включват и разумно направените разходи за спасяване на МПС, ограничаване, прекратяване или намаляване на щетите, независимо от това, че усилията на застрахования/застраховачия, може да са се оказали безуспешни. При настъпило застрахователно събитие застрахователят може да възстанови и направените целесъобразни разходи за пътна помощ, за транспортиране на МПС (но за не повече от 150 км., пълен и празен пробег или 250 лв./127.82 евро (евровата равностойност съгласно чл. 5 от Закон за въвеждане на еврото в Република България) (за събитие в Република България), респ. 250 Евро (за събитие в чужбина) от мястото на събитието до охраняем паркинг, сервизна база, адреса на застрахования/застраховачия или адреса по местоживее на водача на МПС, ако МПС не е в състояние да се движи на собствен ход поради причинения му вред от конкретното събитие, представляващо покрит риск по застраховката. Застрахователят възстановява на застрахования/застраховачия целесъобразните разходи за транспорт на МПС с пътна помощ в рамките на посочените по-горе лимити срещу представени оригинални разходни документи. Разходите за транспорт, спасяване и/или ограничаване на вредите следва задължително да бъдат съгласувани със застрахователя, който с оглед спецификите на всеки конкретен случай си запазва правото да променя упоменатия по-горе лимит на разходите.

71. Общият размер на изплатените обезщетения, включително признатите транспортни разходи и разходи за ограничаване на щетите, не може да надвишава 70 % от застрахователната сума.

72. Ако е уговорено разсрочено плащане на застрахователната премия, при настъпване на застрахователно събитие неплатените разсрочени вноски с ненастъпил падеж стават изискуеми и застрахователят заплаща дължимото обезщетение само ако застрахованият/застраховачият е заплатил всички дължими вноски по застрахователната премия до края на застрахователния период. Застрахователят има право да извърши прихващане с незаплатените застрахователни премии и дължимото обезщетение до размера на по-малкото.

73. Тотална щета на МПС е налице, когато според експертната оценка стойността на разходите за необходимия ремонт на МПС надвишава 70 на сто от действителната му стойност.

73.1. При пълна загуба (тотална щета), вследствие на проявени рискове, покрити по условията на договора (без рисковете

„Кражба/Противозаконно отнемане на МПС“ или „Грабеж“ на МПС), застрахователят изплаща обезщетение представляващо разликата от действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие и запазените части/остатъци от МПС. От размера на обезщетението се приспадат изплатените обезщетения, във връзка с които няма дозастраховане, предстоящите за изплащане по същата полица обезщетения, ако има такива. Увреденото МПС или остатъците от него остават в собственост на застрахования. По своя преценка застрахователят може да възстанови щетите в натура, чрез замяна на застрахованото МПС с равностойно такова от същата марка, модел и техническо състояние към датата на застрахователното събитие. Стойността на запазените детайли се определя съобразно състоянието на МПС към датата на застрахователното събитие по експертна оценка или по оферта от потенциален купувач на останките на увреденото МПС.

73.2. При пълна загуба (тотална щета) вследствие на проявление на риска „Кражба на цяло МПС/Противозаконно отнемане на МПС“ или „Грабеж на цяло МПС“, застрахователят може да изплати обезщетение или обезщети вредите в натура чрез замяна на застрахованото МПС с равностойно такова от същата марка, модел, и техническо състояние към датата на застрахователното събитие. Ако застрахователят избере да плати обезщетение, то той изплаща застрахователната сума на МПС или остатъка от нея, но не повече от действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие.

73.3. Преди изплащане на застрахователното обезщетение, определено като тотална щета, застрахованият/застраховачият трябва да представи доказателство за прекратяването на регистрацията (снемане от отчет) на МПС от компетентните държавни органи, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета.

74. След кражба/противозаконно отнемане на МПС или грабеж на цяло МПС, ако същото бъде намерено преди изплащане на застрахователното обезщетение, застрахованият/застраховачият е длъжен незабавно да уведоми застрахователя за това, както и да направи всичко необходимо да предпази МПС от настъпването на нови застрахователни събития с него. В този случай застрахователят не дължи обезщетение за кражба или грабеж на цяло МПС.

74.1. След кражба/противозаконно отнемане на МПС или грабеж на цяло МПС, ако същото е намерено с нанесени щети, застрахователят изплаща обезщетение за тях само ако застраховката е сключена с договорена клауза „Пълно каско“.

74.2. След кражба/противозаконно отнемане на МПС или грабеж на цяло МПС, ако бъдат открити отделни възли, агрегати, купе или рама от застрахованото МПС, стойността им със съответното овехтяване се приспада от обезщетението дължимо за кражбата или грабежа. Същите остават собственост на застрахования.

75. Преди изплащане на обезщетение за кражба/противозаконно отнемане на МПС или грабеж на цяло МПС застрахованият се задължава да предостави нотариално заверено пълномощно по образец на застрахователя. С това пълномощно, ако МПС бъде открито след изплащане на застрахователното обезщетение и застрахованият не желае да задържи собствеността на същото, се упълномощава застрахователя да се разпореджа с МПС, включително и като го отчуждава. Разноските по нотариалното упълномощаване са за сметка на застрахования.

76. След изплащане на обезщетение за кражба/противозаконно отнемане на МПС или грабеж на цяло МПС, ако застрахованото МПС бъде намерено или части от него бъдат намерени и върнати на застрахования, същият е длъжен незабавно да уведоми за това застрахователя. Застрахованият има право да задържи намереното МПС или части от него, ако в срок до три месеца от узнаването за намирането заяви това писмено пред застрахователя и в същия срок върне на застрахователя полученото застрахователно обезщетение или част от него, съответстваща на стойността на намерените части от МПС.

77. Всички обезщетения се изплащат в български лева или еврото равностойност съгласно чл. 5 от Закон за въвеждане на еврото в Република България. Изключение от това правило са случаите когато е необходимо застрахователното обезщетение или част от него да бъде изплатено в чужда валута (при съгласуван със застрахователя ремонт на МПС в чужбина и директно плащане на автосервиза и др.).

78. Застрахователният договор може да включва различни уговорки за ограничаване отговорността на застрахователя по отношение на един или повече от предвидените в договора рискове.

78.1. Страните по застрахователния договор могат да уговорят безусловно самоучастие на застрахования/застраховачия, което се изразява в поемане от него на част от отговорността в случай на настъпване на застрахователно събитие.

78.2. Безусловното самоучастие може да бъде уговорено за всеки от рисковете, предвидени в застрахователния договор, и по всяка регистрирана от застрахователя щета.

78.3. Самоучастието на застрахования/застраховачия може да бъде премахнато по време на действие на застрахователния договор само по взаимно писмено съгласие на двете страни под формата на анекс/добавък към действащата полица.

ХП. ДАВНОСТ И ПРАВО НА РЕГРЕС

79. Всички права, произтичащи от тази застраховка, се погасяват с изтичане на 3 (три) години от датата на настъпване на застрахователното събитие.

79.1. Ако за причинена щета е отговорно трето лице, застрахователят въстъпа в правата на застрахования срещу него до размера на изплатеното обезщетение и направените разходи за неговото определяне.

79.2. Застрахователят въстъпа в правата на застрахования срещу лице, което е възходящ, низходящ или негов съпруг, както и ако принадлежи към домакинството на застрахования или живее във фактическо съпружеско съжителство с него, ако същото е действало умишлено.

79.3. Застрахованият, застраховачият или третите лица, които имат право да получат застрахователно обезщетение, са длъжни да съдействат на застрахователя при упражняване на правата му срещу причинителя на вредата. Отказът на застрахования от правата му срещу трети лица няма сила спрямо застрахователя при упражняване на неговите регресни права.

ХП. ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

80. Всички задължения на застрахования/застраховачия по Раздели VIII, X и XI са значителни с оглед интереса на застрахователя по смисъла на КЗ.

81. Всички претенции на застрахования, застраховачия и третото ползващо се лице към застрахователя се решават доброволно, чрез преговори, в дух на сътрудничество и в съответствие с настоящите Общи условия и действащото приложимо законодателство.

82. Възражения срещу решенията на застрахователя по предявени претенции се подават пред Централно управление, директно или чрез съответната териториална структура.

83. При непостигане на съгласие по доброволен ред относно претенции между страните по тази застраховка, споровете се предявяват пред компетентния съд.

84. В тези Общи условия заглавията на разделите са указателни и не влияят върху тълкуването на отделните точки.

85. Тези Общи условия, писменото предложение, полицата и добавъците/анексите към нея представляват съдържанието на застрахователния договор. Документите за платените премийни вноски са доказателство за плащане на дължимата от застрахования/застраховачия премия и са неразделна част от договора. В случай на различия в параметрите на покритите застрахователни рискове, застрахователната сума и застрахователната премия, посочени в писменото предложение и в застрахователния договор, се приема, че са валидни и приложими записаните в застрахователния договор.

86. Изменението или замяната на Общите условия с нови по време на действието на застрахователния договор има сила за застрахования/застраховачия само ако измененията или новите общи условия са му били дадени и застрахованият/застраховачият писмено ги е потвърдил.

87. Чрез договаряне тези Общи условия могат да бъдат разширявани със специални условия, вписани в полицата, и срещу заплащане на допълнителна премия.

88. За неуредените въпроси в тези Общи условия и в застрахователния договор се прилага Кодексът за застраховането и останалото приложимо законодателство на Република България.

XIV ОПРЕДЕЛЕНИЯ

89. По смисъла и за целите на тези Общи условия:

89.1. **Застрахован** е лицето, чиито имуществени блага са предмет на застрахователна защита по застрахователния договор;

89.2. **Застраховач** е лицето, което е страна по застрахователния договор. Застраховачият може при условията на застрахователния договор да бъде и застрахован или трето ползващо се лице.

89.3. Застраховка **Каско** е доброволна имуществена застраховка, покриваща пълна или частична загуба на застрахованото превозно средство, съгласно покритията в избраната клауза.

89.4. **Щета** е вредата върху МПС, възникнала като пряко следствие от едно покрито застрахователно събитие.

89.5. **Действителна стойност** е стойността, срещу която вместо застрахованото МПС може да се купи друго от същия вид и качество.

89.6. **Застрахователна сума** е максималният размер на отговорността на застрахователя в случай на настъпване на застрахователно събитие, но не по-вече от действителната стойност на застрахованото превозно средство.

89.7. **Моторни превозни средства (МПС)** са сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства), със собствен двигател и прикачвани към тях ремаркета и полуремаркета, тролейбуси, самоходни селскостопански, горски, строителни, военни, вътрешнозаводски и други колесни или верижни машини със специално предназначение, предназначени за движение по пътищата, регистрирани по установения ред.

89.8. **Застрахователен риск** е обективно съществуващата вероятност за увреждане на имуществено или неимуществено благо, осъществяването на която е несигурно, неизвестно и независимо от волята на застрахованото лице.

89.9. **Застрахователно събитие** е осъществен покрит риск по условията на застрахователния договор, проявлението на който причинява щета и поражда задължение за застрахователя да изплати застрахователно обезщетение.

89.10. **Груба небрежност** по смисъла на настоящите Общи условия е поведение на застрахования/застраховачия, при което той съзнава последиците от извършването или неизвършването на определено действие, но се надява, че предвижданите от него последици по една или друга причина няма да настъпят. Груба небрежност е неполагането на дължимата съобразно опитните и житейските правила грижа изобщо или неполагането и в съответния за ситуацията размер, несъобразяване с това, което всеки в определена хипотеза съобразно общоприетите норми и стандарти би съобразил и неполагането на тази грижа, която обичайно нормално се полага в даден случай. Като груба небрежност се квалифицират неизчерпателно следните действия/бездействия: преминаване през железопътен прелез при спускати, започнати да се спускат или да се вдигат бариери, независимо дали от съответното за това устройство се подават светлинни или звукови сигнали, забраняващи навлизането в прелеза; преминаване през железопътен прелез при мигаща червена светлина на светофара или включена звукова сигнализация, независимо от положението на бариерите; движение на МПС с незатворени врати или капаци; движение на товарно МПС с вдигнат товарен кош; движение на товарно МПС със свалена хидравлична платформа; необезопасяване на спряло МПС срещу потегляне и други.

89.11. **Експлозия** е внезапно освобождаване на енергия, причинено от силата на разширяващи се газове или пари. Експлозия на съдове под налягане (парни котли, бойлери, тръби и други подобни) може да се приеме за такава само, ако стените на съда са разкъсани до такава степен, че е настъпило внезапно изравняване на налягането вътре и извън съда. Умишлената експлозия представлява злоумишлени действия на трети лица.

89.12. **Пожар** е поява на огън, който образува пламък или жарава, не се ограничава в определено огнище, разпространява се и причинява частични щети на имущества или ги унищожава напълно. Щетите по МПС от пожар се изразяват в пълно или частично изгаряне, обгаряне, опушване или замърсяване от действието на вода, пяна или препарати при гасене на пожар, стопяване, обгаряне или овъгляване вследствие на съприкосновение със силно нагорещ предмет, както и щети в резултат на тлеене.

89.13. **Буря / Ураган**. Бурята е вятър със скорост над 15 м/сек, а ураганът е вятър със скорост над 30 м/сек. Към бурите и ураганите се отнасят вихрушките и смерчове. Щетите по МПС от буря или ураган се изразяват в събаряне, счупване, скъсване, разкъсване, откъсване, отнасяне и други подобни механични повреди или унищожаване на МПС.

89.14. **Градушка** е валеж от ледени зърна или парчета с големина от няколко милиметра до два и повече сантиметри в диаметър. Щетите по МПС от градушка се изразяват в счупване, натрошаване или повреждане, включително и косвените щети от измокряне след счупване на стъкла на МПС.

89.15. **Наводнение** е разливането на големи количества водни маси, настъпило в резултат на бързо топене на сняг или лед, на интензивни валежи или валежи с голяма продължителност, на разливания на река при повдигане нивото на водата, при скъсване на бентове, язовирни стени и други подобни мелиоративни съоръжения. Щетите от наводнение се изразяват в намокряне, затлачване, събаряне, отнасяне, повреждане на МПС или запълване (наводняване) на МПС.

89.16. **Гръм (мълния)** е съприкосновение между силно наелектризиран облак и земята, между два облака или между отделни части на един и същи облак и има силно разрушително действие. При него се развива висока температура, високо електрическо напрежение и голяма сила на електрическия ток, които причиняват щети на МПС, като опушване, запалване и обгаряне.

89.17. **Натрупване и свличане на сняг или лед** - значително количество сняг образувано от естествен валеж за кратко време в обилно количество или натрупан в резултат на навяване от вятър, както и естествено образуван лед върху МПС, което е причинило деформиране и/или разрушаване и други подобни щети.

89.18. **Морски вълни** - подвижна и непрекъснато променяща се форма на водата в морета или океани, вследствие вятър, колебанията на атмосферното налягане, приливообразуващи сили, подводни земетресения или вулканични изригвания. Щетите се изразяват в разрушаване, унищожаване, повреждане или отнасяне на МПС, намиращи се за съхранение или ползване на бреговата линия, вследствие ударната сила на морските вълни.

89.19. **Свличане на земни пластове** е откъсване и бавно движение от геоложки характер на земни маси по склонове и откоси, които под действието на тежестта си и на открито течащи или подпочвени води се откъсват и движат. Щетите от свличане на земните пластове се изразяват в деформиране, повреждане, разрушаване или затрупване на МПС.

89.20. **Срутване на земни пластове** е падане на големи земни или скални маси от планински масиви или от брегове, възникнало внезапно, бързо и еднократно. Щетите от срутване на земните пластове се изразяват в счуване, деформиране, повреждане, разрушаване или затрупване на МПС.

89.21. **Пътно транспортно произшествие (ПТП)** е събитие, възникнало в процеса на движение на МПС и изразяващо се в удар на същото в друго МПС, пътнo съоръжение, какъвто и да било друг предмет, човек или животно или попадане в дупка или неравност по пътното платно, което събитие е предизвикало нараняване или смърт на хора, повреда на пътнo транспортното средство, пътнo съоръжение, товар или други материални щети.

89.22. МПС е в престой, когато е спряно за ограничено време, необходимо за качване и слизане на пътници или за извършване на товаро-разтоварни работи в присъствието на водача.

89.23. МПС е паркирано, когато е спряно извън обстоятелствата, които го характеризират като престояващо, както и извън обстоятелствата, свързани с необходимостта да спре, за да избегне конфликт с друг участник в движението или сблъскване с някакво препятствие, или в изпълнение на правилата за движение по пътищата.

89.24. **Кражба** е отнемане на чужда движима вещ от владението на друго лице без негово съгласие с намерение противозаконно да се присвои, в съответствие с разпоредбите на Наказателния кодекс.

89.25. **Кражба чрез Влом** е кражба извършена чрез разрушаване, повреждане или подкопаване на прегради, здраво направени за защита на лица или имот, в съответствие с разпоредбите на Наказателния кодекс.

89.26. **Грабеж** е отнемане на чужда движима вещ от владението на друго лице с намерение противозаконно да се присвои, като се употреби сила или заплашване в съответствие с разпоредбите на Наказателния кодекс. Грабеж е и всяка кражба, при която завареният на мястото на престъплението употреби сила или заплашване, за да запази владението върху откраднатата вещ. Грабеж има и когато за отнемане на вещта лицето е било приведено в безсъзнание или поставено в беззащитно състояние.

89.27. **Злоумишлени действия на трети лица (вандализъм)** – действия на трети лица, извършени по хулигански подбуди, при които е причинено увреждане на МПС чрез механично въздействие (удар с предмет, надраскване, умишлено преобръщане на МПС и др.), заливане с химически активни вещества (киселини, основи и др.).

89.28. **Пътна мрежа** са всички пътища по смисъла на пар. 1, т. 1 от Закона за пътищата, а именно, пътища специално пригодени за движение на МПС и отговарящи за тази цел на определени технически изисквания, т. е. без селскостопански пътища, осигуряващи достъп до земеделски земи, горски пътища и всички други черни пътища.

89.29. **Самоучастие** е форма на лично участие на застрахования/застрахователя, изразяваща се в поемане от него на част от отговорността, в случай на настъпване на застрахователно събитие. Самоучастие е безусловното или условно и се определя в процент или в абсолютна сума от размера на определеното обезщетение. При безусловното самоучастие застрахованият поема отговорността до определен размер при всяка щета. При условното самоучастие щетите, които не надвишават установения по застрахователния договор размер на условното самоучастие, се поемат изцяло от застрахования.

89.30. **Двустранен констативен протокол за ПТП** е документ за установяване настъпването на застрахователно събитие ПТП, съставен на бланка, утвърдена с нормативен акт, при спазване изискванията и наличие на предпоставките, предвидени в разпоредбите на чл.123, ал. 1, т. 3, б. „б“ от ЗДвП и чл. 202 от ППЗДвП.

89.31. **Ново МПС** е МПС, което е закупено в ново състояние от официален вносител на марката и не е било регистрирано от оторизирания за това държавен орган на Република България или друга държава, до момента на сключване на застраховката.

89.32. **Периодичен технически преглед** е технически преглед, който се признава чрез документ за техническа изправност на МПС, издаден от страна - членка на територията, на която се ползва МПС, към датата на извършване на периодичен технически преглед.

89.33. **Официален сервиз** е автосервиз, който е упълномощен чрез договор от производителя, да извършва частични или пълни ремонти на МПС от съответната марка.

89.34. **Доверен сервиз** е автосервиз, който има договор със застрахователя за възстановяване на щети по МПС на преференциални цени след възлагане от застрахователя.

89.35. **Тунинг** - всяко изменение на конструкцията на МПС с цел повишаване на динамичните показатели (ускорение, максимална скорост, мощност и др.), изменение на параметрите на окачването (по-ниско или по-високо), добавяне или модифициране на външни корпусни детайли, като брони, спойлери, капаци, прагове и т.н.

89.36. **Основен детайл** е всеки корпусен детайл на МПС: броня, калник, панел, страница, врата, таван, преден/заднен капак.

89.37. **Допълнително монтирано оборудване** е трайно монтирано оборудване, което не е включено в съответния модел МПС от завода производител, като АГУ (авто-газово устройство), CD/АРК или метанова уредба.

89.38. **Обсебване** е противозаконно присвояване на чужда движима вещ, която деецът владее или пази. Обсебване има и когато част от вещта принадлежи на дееца, в съответствие със съответните разпоредби на Наказателния кодекс.

89.39. **Претенция за обезщетение** е писмено заявление от застрахования/застрахователя (или изрично упълномощено от него лице), придружено със съответните документи, с което се отправя искане за изплащане на обезщетение за претърпените щети.

89.40. **Претенция за обезщетение по декларация** е писмено заявление за обезщетение на щета по застраховано МПС, причината настъпването на която щета не е доказана чрез представяне на съответен документ от компетентен държавен орган, а е декларирана писмено пред застрахователя.

89.41. **Частична щета/увреждане** е всяка повреда, различна от пълна загуба, при която застрахователят обезщетява разходите по възстановяването на увреденото МПС съобразно условията в застрахователния договор.

89.42. **Механична повреда** е внезапно, неочаквано събитие, настъпило в процеса на нормалната експлоатация на МПС, причинило авария.

89.43. **Пълна загуба (тотална щета) на МПС** е увреждане, при което стойността на разходите за необходимия ремонт надвишават 70 на сто от действителната му стойност. Стойността на разходите за необходимия ремонт се определя съгласно определения способ за обезщетяване въз основа на:

89.43.1. издадена от автосервиз проформа фактура, при възстановяване в натура на щетите, или

89.43.2. експертна оценка при изплащане на парично обезщетение.

89.44. **Авария на инсталации** е значителна повреда (спукване, избиване, пробиване или счуване) на съответната инсталация, в резултат на която се нарушава нейната нормална експлоатация и се нанасят вреди на друго имущество.

Настоящите **Общи условия за застраховане на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства (Каско на МПС)** са приети с решение на Съвета на директорите на „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД с Протокол от 13.12.2017 г., изменени с решение на Съвета на директорите на „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД с Протокол от 31.01.2018 г., в сила от 01.02.2018 г., изменени и допълнени с решение на Съвета на директорите на „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД с протокол от 12.03.2020г, в сила от 13.03.2020 г.; изменени и допълнени на заседание на Съвета на директорите на „ЗАД ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, проведено на 23.03.2021 г., в сила от 01.04.2021 г.; изменени и допълнени на заседание на Съвета на директорите на „ЗАД ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, проведено на 04.08.2025 г., в сила от 05.08.2025 г.

ЗА ЗАСТРАХОВАНИЯ:

ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ:

.....
.....
.....

(три имена)

(три имена)

.....
.....
.....

(подпис)

(подпис)

Дата: